

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
2015 ԹՎԱԿԱՆԻ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 6-Ի ԹԻՎ 963-Ն
ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

ՆԱԽԱԳԻԾ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՐՈՇՈՒՄ

«_____» _____ 2023թ. N _____-Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2015 ԹՎԱԿԱՆԻ ՕԳՈՍՏՈՍԻ
6-Ի ԹԻՎ 963-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 33-րդ և
34-րդ հոդվածներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը
որոշում է.

1. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի
օգոստոսի 6-ի «Օդանավ շահագործողի վկայական տալու կարգը
հաստատելու մասին» N 963-Ն որոշման հավելվածը շարադրել նոր
խմբագրությամբ՝ համաձայն հավելվածի:
2. Սահմանել, որ՝

1) մինչև սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելը տրված օդանավ շահագործողի
վկայականը գործում է դրանում նշված ժամկետում.

2) սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո մինչև սույն որոշումն ուժի մեջ
մտնելը տրված օդանավ շահագործողի վկայականում փոփոխություններ
կատարելու կամ երկարաձգելու մասին հայտի նկատմամբ կիրառվում են սույն
որոշման պահանջները:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման
օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Հավելված

ՀՀ կառավարության 2023 թվականի

_____ «___»-ի N____-Ն որոշման

«Հավելված

ՀՀ կառավարության 2015 թվականի

օգոստոսի 6-ի N 963-Ն որոշման

ԿԱՐԳ

ՕՊԱՆԱՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆ ՏԱԼՈՒ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգով կարգավորվում են օդանավ շահագործողի վկայականի (այսուհետ՝ Վկայական) տրամադրման հետ կապված հարաբերությունները:
2. Սույն կարգը մշակված է «Ավիացիայի մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք), «Միջազգային քաղաքացիական ավիացիայի մասին» կոնվենցիայի (այսուհետ՝ Չիկագոյի կոնվենցիա) N 6 հավելվածի, Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության (այսուհետ՝ ԻԿԱՕ) դոկ. 8335 փաստաթղթի, Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի 2022 թվականի փետրվարի 11-ի թիվ 2-Ն (այսուհետ՝ 2-Ն հրաման), 2022 թվականի փետրվարի 11-ի թիվ 3-Ն և 2022 թվականի հունիսի 1-ի թիվ 10-Ն հրամանների (այսուհետ՝ թիվ 10-Ն հրաման) պահանջների հիման վրա:
3. Վկայականը տրվում է, եթե հայտատուն ունի այդ վկայականով նախատեսված գործունեությունն իրականացնելու համար սույն կարգի 2-րդ կետով նշված իրավական ակտերով, այդ թվում՝ ԻԿԱՕ փաստաթղթով սահմանված, ինչպես նաև սույն կարգով պահանջվող ֆինանսական միջոցներ, համապատասխան ապահովագրություն, հմտություններ, գիտելիքներ, փորձառություն, անձնակազմ, հարմարություններ և սարքավորումներ, որոնք անհրաժեշտ են վկայականով նախատեսված գործունեությունն իրականացնելու անվտանգությունն ապահովելու համար:
4. Վկայականը հանդիսանում է օդանավ շահագործողի գործունեության կարգավորման հիմք և օդային փոխադրման գործունեության իրականացման իրավունք: Վկայականը տրվում է օդային փոխադրման թռիչքային անվտանգության նպատակով՝ օդանավ շահագործողի անվտանգության նկատմամբ շարունակական վերահսկողության իրականացմամբ:
5. Վկայականը տրվում է Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի (այսուհետ՝ Կոմիտե) կողմից մինչև 16 տարի գործողության ժամկետով՝ 2-Ն հրամանով սահմանված վերահսկողության պլանավորման առնվազն 8 ցիկլ ապահովելու նպատակով, որում նշվում են նաև կիրառվող հատուկ պայմաններն ու սահմանափակումները:

6. Վկայականը ներառում է դրա անբաժանելի մաս կազմող շահագործման հատուկ դրույթները (այսուհետ՝ Հատուկ դրույթներ) (Operations specifications), որոնց համապատասխան իրականացվում է օդանավի շահագործումը:
7. Հատուկ դրույթները ներառում են թռիչքների իրականացման հատուկ լիազորությունները (authorizations), այդ թվում՝ կիրառվող հատուկ պայմանները, սահմանափակումները և հաստատումները:
8. Հայտատուի կողմից հայտով ներկայացված յուրաքանչյուր տիպի օդանավի դեպքում Հատուկ դրույթները տրամադրվում են առանձին:
9. Հայտատուի կողմից ներկայացված երկու և ավել օդանավերի համար կիրառվող հատուկ պայմանների, սահմանափակումների և հաստատումների նույնական լինելու դեպքում այդ օդանավերը կարող են խմբավորվել մեկ Հատուկ դրույթներում:
10. Առևտրային նպատակով քաղաքացիական օդանավերի շահագործումն առանց Վկայական ունենալու չի թույլատրվում:
11. Կոմիտեն իրականացնում է մշտական վերահսկողություն Վկայական կրող կազմակերպության (այսուհետ՝ Շահագործող) նկատմամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով և սույն կարգի 2-րդ կետով նշված իրավական ակտերով, այդ թվում՝ ԻԿԱՕ փաստաթղթով սահմանված, ինչպես նաև սույն կարգով նախատեսված պահանջներին օդանավերի թռիչքային և ավիացիոն անվտանգությունը և քաղաքացիական ավիացիայում իրականացվող աշխատանքների և մատուցվող ծառայությունների որակի շարունակական համապատասխանելիությունն ապահովելու նպատակով:
12. Շահագործողը չի կարող այն որևէ կերպ փոխանցել մեկ այլ անձի: Վկայականի և Հատուկ դրույթների բնօրինակները պահպանվում են կազմակերպության գլխամասային գրասենյակում, իսկ Կոմիտեի կողմից Վկայականի հաստատված պատճենը (true copy) և Հատուկ դրույթների պատճենը՝ շահագործողի օդանավում:
13. Վկայական ստացած անձն իրավունք ունի իրականացնելու միայն դրանով նախատեսված գործունեություն:

2. ՕԴԱՆԱՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ

14. Վկայականի տրամադրման գործընթացն իրականացվում է հետևյալ հինգ փուլերով՝

- 1) հայտի պաշտոնական ներկայացմանը նախորդող փուլ.
- 2) հայտի պաշտոնական ներկայացման փուլ.
- 3) փաստաթղթերի ուսումնասիրման և գնահատման փուլ.
- 4) տեսչական ստուգումների, փաստացի դիտարկումների և ուսումնասիրությունների փուլ.

5) սերտիֆիկացման փուլ.

3. ՀԱՅՏԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆԸ ՆԱԽՈՐԴՈՂ ՓՈՒԼ

15. Վկայական ստանալու համար հայտ ներկայացնելու մտադրություն ունեցող իրավաբանական անձը կամ մարմինը (այսուհետ՝ Հայտատու) հայտի պաշտոնական ներկայացմանը նախորդող փուլում (այսուհետ՝ 1-ին փուլ) թույլատրվող թռիչքների տեսակների, հայտի և դրա ներկայացման ընթացակարգի հետ կապված պահանջների, այդ թվում՝ պահանջվող փաստաթղթերի ցանկին և դրանց բովանդակությանը ներկայացվող պահանջների, հայտատուի կողմից տրամադրվող անհրաժեշտ տեղեկատվության, դրանց պատրաստման ու ներկայացման կարգի և հայտի ուսումնասիրման գործընթացի սահմանված փուլերի, հայտատուի կողմից ամբողջական և պատշաճ կերպով ներկայացված հայտը Կոմիտեում ստացվելուց հետո Վկայականի տրամադրման սահմանված ժամկետների վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու նպատակով Կոմիտե է ներկայացնում աշխատանքային քննարկում անցկացնելու վերաբերյալ նախնական գրավոր հարցում (այսուհետ՝ Հարցում):
16. Հայտատուի հետ գրագրությունը (Հարցում, հայտարարություն, հայտ և կից փաստաթղթեր, ծանուցումներ, տեղեկացումներ և այլ գրություններ) իրականացվում է գրավոր՝ թղթային կամ էլեկտրոնային եղանակով: Կոմիտեի հետ գրագրությունը թղթային եղանակով իրականացվում է հետևյալ հասցեով՝ Հայաստանի Հանրապետություն, քաղ. երևան, 0042, «Չվարթնոց» միջազգային օդանավակայան, Քաղաքացիական ավիացիայի Կոմիտեի մասնաշենք, իսկ էլեկտրոնային եղանակով՝ Կոմիտեի պաշտոնական էլեկտրոնային փոստի gdca@gdca.am հասցեով: Հայտատուի հետ գրագրությունն իրականացվում է Հայտատուի կողմից հայտով նշված փոստային հասցեով, եթե վերջինս գրությամբ այլ հասցե չի նշում: Բնօրինակ փաստաթղթերն ուղարկվում են փոստային առաքմամբ կամ հանձնվում են առձեռն:
17. Կոմիտեն Հարցումը ստանալուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում Հայտատուին է տրամադրում Վկայականի տրամադրման գործընթացի վերաբերյալ սույն կարգի 15-րդ կետով նշված անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:
18. Հայտատուն տրամադրված տեղեկատվության հիման վրա այն ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում լրացնում է մտադրությունների մասին հայտարարություն (այսուհետ՝ Հայտարարություն)՝ համաձայն Ձև 1-ի և ներկայացնում Կոմիտե: Հայտարարության նպատակն է հաստատել Հայտատուի՝ Վկայականը ստանալու գործընթացը շարունակելու մտադրությունը և դրա հիման վրա Կոմիտեի կողմից պլանավորել Վկայականի տրամադրման գործընթացը՝ կախված օդանավի տիպից և գործունեության բնույթից (ուղևորափոխադրում, բեռնափոխադրում, համակցված փոխադրումներ և այլն):
19. Կոմիտեն Հայտարարությունը ստանալուց հետո 5 աշխատանքային

օրվա ընթացքում ուսումնասիրում է այն, որի ամբողջական լինելու դեպքում աշխատանքային քննարկման անցկացման վերաբերյալ (վայրը, օրը, ժամը) 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնում է Հայտատուին: Աշխատանքային քննարկման օրը նշանակվում է այդ մասին Հայտատուին տեղեկացնելուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

20. Եթե Հայտարարության մեջ առկա է թերի ներկայացված տեղեկություն, ապա Կոմիտեն այդ մասին Հայտարարությունը ստանալուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնում է Հայտատուին՝ առաջարկելով տեղեկացումը ստանալուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում լրացնել թերի ներկայացված տեղեկությունը: Եթե Հայտատուն սահմանված ժամկետում չի լրացնում թերությունները կամ այդ ժամկետը հիմնավոր երկարաձգելու վերաբերյալ պաշտոնական գրություն չի ներկայացնում Կոմիտե, ապա 1-ին փուլը համարվում է չկայացած, որի մասին Կոմիտեն Հայտատուին 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնում է Հայտատուին:
21. 1-ին փուլում Հայտատուի հետ աշխատանքային քննարկման անցկացման նպատակն է հաստատել Հայտարարության մեջ նշված տեղեկատվությունը, հավաստիանալ, թե արդյոք Հայտատուն ունի բավարար գիտելիքներ Վկայականով նախատեսված գործունեության իրականացման համար սույն կարգի 3-րդ կետով ներկայացվող պահանջների ապահովման, ինչպես նաև այդ գործունեությունը կանոնակարգող իրավական ակտերի վերաբերյալ:
22. 1-ին փուլում Կոմիտեի կողմից իրականացվում է Հայտատուի ֆինանսական, տնտեսական և իրավական գնահատում սույն կարգով սահմանված պահանջներին համապատասխան:
23. Աշխատանքային քննարկմանը պետք է մասնակցեն Կոմիտեի ներկայացուցիչները և Հայտատուի կառավարման վրա ազդեցության լիազորություն ունեցող անձինք (ընկերության խորհրդի անդամ, գործադիր մարմնի անդամ, բաժնեմասերի (բաժնետոմսերի, փայաբաժնի եւ այլն) մեծ մասի (վերահսկիչ փաթեթ) սեփականատեր), պատասխանատու պաշտոնատար անձինք (առկայության դեպքում), ինչպես նաև ֆինանսական, տնտեսական և իրավական հարցերի շուրջ քննարկումն իրականացնելու համար Հայտատուի համապատասխան մասնագետները:
24. Անհրաժեշտության դեպքում Կոմիտեն կարող է աշխատանքային քննարկմանը մասնակցելու նպատակով հրավիրել մասնագետներ այլ գերատեսչություններից՝ ոլորտային հարցերի վերաբերյալ Կառավարության վարած քաղաքականության և իրենց իրավասության շրջանակներում դիրքորոշում հայտնելու համար:
25. 1-ին փուլում աշխատանքային քննարկումից հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում Կոմիտեն ամփոփում է Հայտատուի հետ աշխատանքային քննարկման արդյունքները: Այն դեպքում, երբ Կոմիտեն եզրակացնում է, որ Հայտատուն պատրաստ չէ անցնել Վկայականի տրամադրման հաջորդ՝ հայտի պաշտոնական ներկայացման փուլ, ապա Կոմիտեն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում Հայտատուին տեղեկացնում է լրացուցիչ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման մասին: Այդ դեպքում Հայտատուն տեղեկացումը ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում Կոմիտեին առաջարկում է

նշանակել հավելյալ աշխատանքային քննարկումներ կամ դադարեցնել Վկայականի տրամադրման գործընթացը:

26. Եթե 1-ին փուլի ավարտին Կոմիտեն եզրակացնում է, որ Հայտատուն պատրաստ է շարունակել Վկայականի տրամադրման գործընթացը, ապա Կոմիտեն Հայտատուի հետ վերջին հանդիպումից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին տեղեկացնում է Հայտատուին՝ առաջարկելով անցնել Վկայականի տրամադրման գործընթացի հաջորդ՝ հայտի պաշտոնական ներկայացման փուլ:
27. 1-ին փուլում Հայտատուի հետ յուրաքանչյուր աշխատանքային քննարկման արդյունքում կազմվում է արձանագրություն, որը ստորագրվում է աշխատանքային քննարկմանը մասնակցած Կոմիտեի ներկայացուցիչների կողմից: Ստորագրված արձանագրության մեկ օրինակը յուրաքանչյուր աշխատանքային քննարկումից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրում է Հայտատուին:

4. ՀԱՅՏԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ՓՈՒԼ

28. Վկայական ստանալու համար Կոմիտե կարող են հայտ ներկայացնել Օրենքի 43-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված իրավաբանական անձինք և մարմինները, որոնք՝

1) չեն հանդիսանում այլ պետության ավիացիոն իշխանությունների կողմից տրված օդանավ շահագործողի վկայական կրող,

2) առնվազն մեկ պիտանի օդանավի սեփականատեր կամ վարձակալ (ենթավարձակալ) են կամ կնքել են առնվազն մեկ պիտանի օդանավի ձեռքբերման, վարձակալության կամ ենթավարձակալության հանձնման վերաբերյալ մտադրությունների հուշագիր:

29. Հայտի պաշտոնական ներկայացման փուլում (այսուհետ՝ 2-րդ փուլ) Հայտատուն շահագործման գործունեության նախատեսված օրվանից առնվազն 90 օր առաջ Կոմիտե է ներկայացնում հայտ՝ համաձայն Ձև 2-ի:

30. Հայտին կից ներկայացվում են հետևյալ փաստաթղթերը.

1) իրավաբանական անձանց պետական միասնական գրանցամատյանից հայտատուի վերաբերյալ քաղվածք՝ տրված հայտը Կոմիտե ներկայացնելու օրվանից ոչ շուտ, քան 10 օրվա ընթացքում.

2) շահագործման ենթակա օդանավերի ցանկը՝ նշելով յուրաքանչյուր օդանավի տեսակը, մոդելը, սերիան, ազգային և գրանցման նիշերը, ինչպես նաև առկության դեպքում յուրաքանչյուր օդանավի ծագման աղբյուրի մանրամասները: Այն դեպքում, երբ առանձին օդանավերի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը հասանելի չէ, պետք է ներկայացվեն սույն կարգի 30-րդ կետի 3-րդ ենթակետում նշված փաստաթղթերը.

3) օդանավի նկատմամբ սեփականության իրավունքը հավաստող փաստաթղթի կամ վարձակալության (ենթավարձակալության) պայմանագրի կամ օդանավի ձեռքբերման, վարձակալության կամ ենթավարձակալության

հանձնման վերաբերյալ մտադրությունների հուշագրի (այսուհետ՝ Մտադրությունների հուշագիր) պատճենը. Մտադրությունների հուշագրի ներկայացնելու դեպքում Հայտատուն դրա հիման վրա կնքված օդանավի ձեռքբերման կամ վարձակալության (ենթավարձակալության) պայմանագրի վավեր պատճենը Կոմիտե է ներկայացնում մինչև Վկայականի տրամադրման փաստաթղթերի ուսումնասիրման և գնահատման փուլի ավարտը.

4) թիվ 10-Ն հրամանի N 1 հավելվածով սահմանված կարգով թռիչքային պիտանիության պահպանման կառավարման կազմակերպության (PART-CAMO) վավերացման սերտիֆիկատի ստացման հայտ և պահանջվող փաստաթղթեր,

5) թիվ 10-Ն հրամանի N 2 հավելվածով սահմանված կարգով տեխնիկական սպասարկման կազմակերպության (PART-145) վավերացման սերտիֆիկատի ստացման հայտ և պահանջվող փաստաթղթեր կամ նույն հավելվածով սահմանված կարգով հաստատված տեխնիկական սպասարկման կազմակերպության (PART-145) հետ կնքված պայմանագրի պատճենը, եթե օդանավի տեխնիկական սպասարկումը չի իրականացվելու Հայտատուի կողմից.

6) Թռիչքների անվտանգության կառավարման ձեռնարկը (Safety Management System Manual), ներառյալ՝ համապատասխանության վերահսկողության դրույթները, թռիչքների անվտանգության կառավարման համակարգի ներդրման և կիրարկման պլանի վերլուծությունը, ինչպես նաև թռիչքների անվտանգության կառավարման համակարգի իրականացման պլանը.

7) օդանավի նվազագույն սարքավորումների ցանկը (Minimum Equipment List (MEL)) և կոնֆիգուրացիայի շեղումների ցուցակը (Configuration Deviation List (CDL))՝ 2-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան.

8) օդանավի թռիչքային պիտանիության պահպանման կառավարման ձեռնարկը (Continuing Airworthiness Management Exposition (CAME)).
Հայտատուն սույն փաստաթուղթը կարող է ներկայացնել հայտը ներկայացնելուց հետո 30 օրվա ընթացքում, բայց ոչ ուշ, քան շահագործման նախատեսված օրվանից 60 օր առաջ.

9) օդանավի տեխնիկական սպասարկան ծրագիրը (Maintenance Program).

10) օդանավի պետական գրանցման վկայականի պատճենը կամ դրան համարժեք փաստաթղթի պատճենը.

11) Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի 2022 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 20-Ն հրամանով սահմանված կարգով օդանավի գրանցման հայտ կամ Վկայական ստանալու համար Կոմիտե ներկայացված հայտով նախատեսված և այլ պետությունում գրանցված օդանավի առնչությամբ Չիկագոյի կոնվենցիայի 83 բիս հոդվածին համապատասխան օդանավի գրանցման պետության որոշակի գործառույթներ և դրանցից բխող պարտավորություններ ստանձնելու անհրաժեշտության վերաբերյալ տեղեկատվություն, այդ թվում՝ օդանավի գրանցման պետության ավիացիոն իշխանության պատասխանատու

(կոնտակտային) անձի տվյալները (անունը, ազգանունը, պաշտոնը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային փոստի հասցեն). Հայտատուն ապահովում է սույն կետով նախատեսված հայտի ներկայացումը կամ տրամադրում է սույն կետով նախատեսված տեղեկատվությունը մինչև Վկայականի տրամադրման փաստաթղթերի ուսումնասիրման և գնահատման փուլի ավարտը.

12) օդանավի թռիչքային պիտանիության վկայականի պատճենը, եթե առկա է.

13) օդանավի տեխնիկական շահագործման փաստաթղթեր.

14) օդանավի քաշի ճշգրտման և հավասարակշռության ձեռնարկ (Weight and Balance Manual (WBM)).

15) օդանավի բեռնման և բեռնաթափման ձեռնարկը կամ վերգետնյա սպասարկման ձեռնարկը (Handling Manual).

16) ուղևորների, ուղեբեռի, բեռի և փոստի օդային փոխադրումների իրականացման կանոնները.

17) թռիչքների կառավարման և վերահսկման ձեռնարկը (operational control and dispatch manual),

18) ֆինանսական մոդել՝ համաձայն Ձև 3-ի, ինչպես նաև տեղեկանք ֆինանսական միջոցների, բանկային դեպոզիտների, փոխառության պայմանագրերի առկայության մասին.

19) Կոմիտեի կողմից հաստատման ենթակա հետևյալ փաստաթղթերը.

ա. օդանավ շահագործողի ավիացիոն անվտանգության ծրագրի նախագիծը,

բ. շահագործման ձեռնարկները (Operations Manual, Part A, B, C, D)՝ 2-Ն հրամանի և ԻԿԱՕ դրկ 9376 փաստաթղթի պահանջներին համապատասխան. Հայտատուն սույն փաստաթուղթը կարող է ներկայացնել հայտը ներկայացնելուց հետո 30 օրվա ընթացքում, բայց ոչ ուշ, քան շահագործման նախատեսված օրվանից 60 օր առաջ,

գ. նշանակման համար պատասխանատու կառավարման անձնակազմի թեկնածուները՝ համաձայն Ձև 4-ի:

31. Հայտատուն կամ Շահագործողը, նախքան փաստացի շահագործումը, չվերթից առնվազն 15 օր առաջ պարտավոր է Կոմիտե ներկայացնել նախատեսվող ցանկացած երթուղով չվերթերի վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ համաձայն Ձև 5-ի:

32. Հայտը և դրան կից փաստաթղթերը Կոմիտեում մուտքագրվելուց հետո Կոմիտեն իրականացնում է դրանց ամբողջականության գնահատում: Հայտում և կից փաստաթղթերում թերություններ կամ անճշտություններ լինելու կամ դրանք ոչ ամբողջական լինելու դեպքում Հայտատուին այդ մասին տեղեկացվում է Կոմիտեում հայտը մուտքագրվելուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ առաջարկելով տեղեկացումը ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում վերացնել կամ

համալրել դրանք:

33. Այն դեպքում, երբ հայտը և կից փաստաթղթերը լիարժեք չեն, հայտը համարվում է ընդունված Հայտատուի կողմից վերջին անհրաժեշտ փաստաթուղթը Կոմիտեում մուտքագրվելու օրվանից, որը չի կարող ավել լինել, քան թերութունների կամ անճշտությունների մասին առաջին տեղեկացումը Հայտատուի մոտ ստացվելուց հետո 30 աշխատանքային օրը, որը կարող է երկարաձգվել մինչև 15 աշխատանքային օրով Հայտատուի կողմից սահմանված ժամկետը լրանալուց առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ հիմնավոր և Կոմիտեի կողմից ընդունելի պատճառաբանության հիման վրա:
34. 2-րդ փուլում Կոմիտեն իրականացնում է Օրենքի 43-րդ հոդվածի 2.1-ին մասով նախատեսված՝ Վկայականի տրամադրման մերժման համար նախատեսված հիմքերի ստուգում, որի վերաբերյալ կազմվում է Վկայականի տրամադրման մերժման հիմքերի առկայության կամ բացակայության վերաբերյալ եզրակացություն: Օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 8-րդ կետի «ա»-«դ» ենթակետերի մասով նախատեսված հիմքերի ստուգման նպատակով Կոմիտեն հայտը և կից փաստաթղթերը Կոմիտեում մուտքագրվելուց հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում պաշտոնական գրավոր հարցում է ներկայացնում պետական կառավարման լիազոր մարմիններ, որի վերաբերյալ տեղեկատվությունը վերջիններիս կողմից ներկայացվում է հարցումը ստանալուց հետո 7 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
35. 2-րդ փուլում Կոմիտեն իրականացնում է Հայտատուի կողմից ներկայացված ֆինանսական մոդելի ուսումնասիրություն և գնահատում՝ հավաստիանալու համար, որ Հայտատուն շահագործման մեկնարկի օրվանից 3 ամսվա ընթացքում կարող է բավարարել իր՝ աշխատակազմ և գրասենյակ պահելու, անձնակազմի ուսուցման և այլ ամրագրված ծախսերը, ինչպես նաև ոչ կանոնավոր օդային փոխադրումներ (նախատեսված լինելու դեպքում) կատարելու հետ կապված ծախսերը՝ առանց հաշվի առնելու հայտատուի գործունեությունից առաջացած ցանկացած եկամուտ:
36. 2-րդ փուլում Կոմիտեն պետական կառավարման համակարգի մարմիններից կամ որևէ այլ կերպ ստացված տեղեկատվության հիման վրա իրականացնում է նաև ներկայացված ֆինանսական մոդելի հիմքում դրված ֆինանսական միջոցների աղբյուրների օրինականության գնահատում:
37. Հայտը և կից փաստաթղթերն ամբողջական լինելու դեպքում Կոմիտեն Հայտատուին տեղեկացնում է Վկայականի տրամադրման հաջորդ՝ փաստաթղթերի ուսումնասիրման և գնահատման փուլ անցնելու վերաբերյալ՝ Հայտատուի կողմից վերջին անհրաժեշտ փաստաթուղթը Կոմիտեում մուտքագրվելու օրվանից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
38. Սույն կարգի 32-րդ և 33-րդ կետերով նախատեսված ժամկետներում Հայտատուի կողմից թերությունները և անճշտությունները, ինչպես նաև փաստաթղթերի անհամապատասխանությունները չվերացնելու, սույն կարգի 34-րդ կետով նախատեսված Վկայականի տրամադրման մերժման հիմքերի առկայության վերաբերյալ եզրակացության, ինչպես նաև սույն կարգի 35-րդ և 36-րդ կետերով նախատեսված Հայտատուի կողմից ներկայացված ֆինանսական մոդելի գնահատման արդյունքում ֆինանսական միջոցների ոչ բավարար լինելու կամ ֆինանսական

միջոցների աղբյուրները ոչ օրինական լինելու դեպքերում Հայտի ընդունումը մերժվում է, որի մասին Կոմիտեն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնում է Հայտատուին:

5. ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՓՈՒԼ

39. Փաստաթղթերի ուսումնասիրման և գնահատման փուլում (այսուհետ՝ 3-րդ փուլ) Կոմիտեն 60 օրվա ընթացքում իրականացնում է փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և գնահատում է դրանց համապատասխանությունը սույն կարգի 2-րդ կետով նշված իրավական ակտերով, այդ թվում՝ ԻԿԱՕ փաստաթղթով սահմանված և սույն կարգի պահանջներին:
40. Սույն կարգի 39-րդ կետով նախատեսված գնահատման արդյունքում Կոմիտեի կողմից 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում կազմվում է փաստաթղթերի համապատասխանության կամ անհամապատասխանության վերաբերյալ եզրակացություն:
41. Փաստաթղթերի անհամապատասխանության վերաբերյալ եզրակացության դեպքում Կոմիտեն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին տեղեկացնում է Հայտատուին՝ առաջարկելով տեղեկացումը ստանալուց հետո վերացնել անհամապատասխանությունը: Անհամապատասխանության վերացման ժամկետները համաձայնեցվում են Կոմիտեի հետ, որը չի կարող գերազանցել հայտատուի մոտ դրա մասին տեղեկացումը ստանալուց հետո 3 ամիսը:
42. Փաստաթղթերի համապատասխանության վերաբերյալ եզրակացության դեպքում Կոմիտեն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում Հայտատուին է տեղեկացնում Վկայականի տրամադրման տեսչական ստուգումների, փաստացի դիտարկումների և ուսումնասիրությունների փուլ անցնելու վերաբերյալ՝ նշելով Հայտատուի մոտ տեսչական ստուգումների, դիտարկումների և ուսումնասիրությունների անցկացման ժամկետները և ուսումնասիրության ենթակա հարցերի շրջանակը և իրավական հիմքերը:

6. ՏԵՍՉԱԿԱՆ ԱՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ, ՓԱՍՏԱՑԻ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՒԼ

43. Հայտատուի ներկայացրած փաստաթղթերի իսկությունը և համապատասխանությունը ստուգելու, նրա կարողություններն ու հնարավորությունները գնահատելու համար հայտատուի մոտ իրականացվում են տեսչական ստուգումներ, փաստացի դիտարկումներ և ուսումնասիրություններ:

44. Տեսչական ստուգումների, փաստացի դիտարկումների և ուսումնասիրությունների փուլում (այսուհետ՝ 4-րդ փուլ) Կոմիտեն ուսումնասիրում է Հայտատուի հմտությունները, գիտելիքները, փորձառությունը, անձնակազմը, հարմարությունները և սարքավորումները, ինչպես նաև այն բոլոր ասպեկտները, որոնք անհրաժեշտ են Վկայականով նախատեսված գործունեությունն իրականացնելու համար և գնահատում է դրանց համապատասխանությունը սույն կարգի 2-րդ կետով նշված իրավական ակտերով, այդ թվում՝ ԻԿԱՕ փաստաթղթով սահմանված, ինչպես նաև սույն կարգով նախատեսված պահանջներին:
45. Անհրաժեշտության դեպքում 4-րդ փուլում Կոմիտեի կարող է Հայտատուից պահանջել կատարել ցուցադրական թռիչքներ: Ցուցադրական թռիչքները կարող են ներառել Հատուկ դրույթներում ներառվող ցանկացած գործունեության ցուցադրումը: Ուսումնական թռիչքները կամ օդանավի տեղափոխման թռիչքները Կոմիտեի տեսուչի հսկողության ներքո կարող են համարվել որպես ցուցադրական թռիչքներ:
46. Կոմիտեն 4-րդ փուլում պետք է հավաստիանա, որ այլ պետության տարածքում գործող ենթակառուցվածքները, որոնք նախատեսում է օգտագործել Հայտատուն, ևս համապատասխանում են սույն կարգի պահանջներին, իսկ թռիչքային անձնակազմի անդամների վկայականներն ընդունելի են այն պետությունների կողմից, որտեղ կիրականացվի շահագործումը: Սույն կետով նշված հարցերը ենթակա են կարգավորման երկու պետությունների միջև փոխհամաձայնեցման միջոցով:
47. 4-րդ փուլում Կոմիտեի կողմից իրականացվում են՝

- 1) շահագործման տեսչական ստուգում և ուսումնասիրություն՝ համաձայն 2-Ն հրամանի պահանջների.
- 2) օդանավի թռիչքային պիտանիության պահպանման կազմակերպության տեսչական ստուգում և ուսումնասիրություն՝ 10-Ն հրամանի.
- 3) օդանավի տեսչական ստուգում՝ 20-Ն հրամանի համաձայն.
- 4) հայտատուի հնարավորությունների՝ սույն կարգի 50-րդ կետի պահանջներին համապատասխանության գնահատում:

48. Շահագործման տեսչական ստուգման և ուսումնասիրության ընթացքում իրականացվում են՝

- 1) Հայտատուի գործունեության կառավարման համակարգի տեսչական ստուգում և ուսումնասիրություն.
- 2) Հայտատուի միջազգային և (կամ) ներքին օդային երթուղիներում թռիչքների իրականացման ձեռնարկի գործնական ուսումնասիրություն.
- 3) վերգետնյա և թռիչքային շահագործման ուսումնասիրություն՝ ներառյալ ստացիոնար և շարժական ավիացիոն սարքավորումները, տեխնիկական սպասարկման միջոցները.

4) Հայտատուի ներքին շահագործման հսկողության մակարդակի ուսումնասիրություն.

5) թռիչքային անձնակազմի որակավորման, անձնակազմի պատրաստման ծրագրերի ուսումնասիրություն.

6) հայտագրված աերոդրոմների ուսումնասիրություն, ընդ որում՝

ա. եթե հայտագրված է աերոդրոմ, որը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության սահմաններից դուրս, և դրա վերաբերյալ ներկայացված փաստաթղթերը լիարժեք են, ապա ուսումնասիրությունը կարող է իրականացվել փաստաթղթային եղանակով,

բ. եթե Կոմիտեն ծանոթ է տվյալ աերոդրոմի հնարավորություններին, ապա նման ուսումնասիրություն կարող է չիրականացվել:

49. Օդանավի տեսչական ստուգման ընթացքում իրականացվում են՝

1) օդանավի տեսչական ստուգում.

2) օդանավի կառամատուցային ստուգում (օդանավ շահագործողի վկայականի գործողության ժամկետի երկարաձգման դեպքում):

50. Տնտեսական առումով Հայտատուի հնարավորությունների գնահատման ժամանակ Կոմիտեն պետք է համոզվի, որ հայտատուն համապատասխանում է 2-Ն հրամանով սահմանված բոլոր չափանիշներին՝ ներառյալ աշխատանքի կազմակերպման համար անհրաժեշտ գրասենյակային տարածքին, համակարգչային ու կապի միջոցներին և աշխատակազմին ներկայացվող, որոնց միջոցով իրականացնելու է վկայականով նախատեսված գործունեությունը:

51. վկայական տալու գործընթացի ժամանակ հայտատուի օդանավերի, գրասենյակների և այլ ավիացիոն ենթակառուցվածքների՝ Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս գտնվելու դեպքում Հայտատուն դրանց համապատասխան փաստաթղթերը ներկայացնում է Կոմիտե՝ ուսումնասիրությունն ապահովելու նպատակով, կամ, իր ցանկությամբ, դրանց նկատմամբ իրականացվող ուսումնասիրությունների գործընթացն ապահովում է դրանց գտնվելու վայրերում՝ իր միջոցների հաշվին:

52. Կոմիտեն 4-րդ փուլում հայտնաբերված թերությունների կամ անհամապատասխանությունների վերաբերյալ 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնում է Հայտատուին՝ առաջարկելով տեղեկացումը ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում վերացնել դրանք:

53. 4-րդ փուլում իրականացված ստուգումների, դիտարկումների և ուսումնասիրությունների արդյունքում 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում կազմվում է համապատասխանության կամ անհամապատասխանության վերաբերյալ եզրակացություն:

7. ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՑՄԱՆ ՓՈՒԼ

54. Կոմիտեն սույն կարգի 53-րդ կետով նախատեսված համապատասխանության վերաբերյալ եզրակացության դեպքում 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում Կոմիտեի նախագահի հրամանի հիման վրա Հայտատուին տրամադրում է Վկայական (Ձև 6) և դրան կից Հատուկ դրույթներ (Ձև 7): Վկայականում նշվում են հերթական համարը և տրման ամսաթիվը, որը ստորագրվում է Կոմիտեի նախագահի կողմից, իսկ Հատուկ դրույթներում նշվում են Վկայականի համարը, տրամադրման ամսաթիվը, օդանավ շահագործողի անվանումը, օդանավի տիպը, մոդելը և գործարանային համարը, թույլատրվող թռիչքների տեսակները և աշխարհագրական տարածքները: Հատուկ դրույթները ստորագրվում են Կոմիտեի թռիչքային պիտանիության և թռիչքային գործունեության վարչությունների կողմից:
55. Վկայականի տրամադրման հետ մեկտեղ Կոմիտեի նախագահի հրամանով հաստատվում են նաև Հայտատուի կողմից հայտին կից ներկայացված և հաստատում պահանջող փաստաթղթերը: Հայտատուի կողմից ներկայացված Ձև 4-ը ստորագրվում է Կոմիտեի թռիչքային պիտանիության և թռիչքային գործունեության վարչությունների կողմից:
56. Կոմիտեն սույն կարգի 53-րդ կետով նախատեսված անհամապատասխանության վերաբերյալ եզրակացության դեպքում 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում մերժում է Հայտը: Այդ դեպքում Կոմիտեն Վկայականի տրամադրումը մերժելու մասին 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնում է Հայտատուին՝ նշելով մերժման համար հիմք հանդիսացած բոլոր իրավական և փաստական հանգամանքները:
57. Վկայականի տրամադրումը Կոմիտեի կողմից մերժվում է նաև, եթե Հայտատուի կառավարման վրա ազդեցության լիազորություն ունեցող անձը (ընկերության խորհրդի անդամ, գործադիր մարմնի անդամ, բաժնեմասերի (բաժնետոմսերի, փայաբաժնի եւ այլն) մեծ մասի (վերահսկիչ փաթեթ) սեփականատեր) կամ նրա հետ փոխկապակցված անձինք ունեն տնտեսվարողի վատ հեղինակություն:
58. Աննպատակահարմարության պատճառաբանությամբ հայտի մերժումն արգելվում է:
59. Վկայականի վավեր պատճենները տրվում են Հատուկ դրույթներում ներառված օդանավերի քանակին համապատասխան:
60. Շահագործողը պատասխանատու է դրա պահպանման համար: Վկայականի կորստի կամ վնասման դեպքում Շահագործողը դրա մասին անհապաղ տեղեկացնում է Կոմիտեին՝ ներկայացնելով դիմում Վկայականի կրկնօրինակ ստանալու համար: Դիմումի հիման վրա Կոմիտեն 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում Կոմիտեի նախագահի հրամանի հիման վրա օդանավ շահագործողին տրամադրում է Վկայականի կրկնօրինակը՝ վերևի աջ անկյունում նշելով «Կրկնօրինակ» բառը:
61. Կոմիտեի միջնորդության հիման վրա Վկայական ստացած կազմակերպությանը ԻԿԱՕ-ի կողմից հատկացվում է եռանիշ կոդ:

8. ՕՐԱՆԱՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆԻ ԵՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՏՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՕՐԱՆԱՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԻ ԵՐԿԱՐԱԶԳՈՒՄԸ

- 62. Վկայական ստացած անձը պարտավոր է Կոմիտեին տեղեկացնել Վկայական տալու համար հիմք հանդիսացած պայմանների վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ցանկացած փոփոխության մասին:
- 63. Ցանկացած փոփոխություն ենթակա է Կոմիտեի կողմից նախնական հաստատման, եթե այն ազդում է՝

- 1) Վկայականով կամ Հատուկ դրույթներով նախատեսված գործունեության,
- 2) Շահագործողի կառավարման համակարգի ցանկացած տարրի,
- 3) թռիչքային և ավիացիոն անվտանգության ապահովման պահանջների վրա:

63. Շահագործողի մոտ հաստատում պահանջող փոփոխության անհրաժեշտության առաջացման դեպքում այն ենթակա է Կոմիտեի կողմից հաստատման Վկայականի տրամադրման 2-րդ, 3-րդ և 5-րդ փուլերով, իսկ շահագործողական գործընթացներին վերաբերող փոփոխության դեպքում նաև 4-րդ փուլով նախատեսված ընթացակարգերով:

64. Հաստատում պահանջող փոփոխության հաստատման համար Շահագործողը Կոմիտե է ներկայացնում սույն կարգի Ձև 1-ով նախատեսված հայտ, որին կից ներկայացվում են՝

- 1) սույն կարգի 30-րդ կետով սահմանված այն փաստաթղթերը և տեղեկությունները, որոնք փոփոխվել են,
- 2) թռիչքային անվտանգության ռիսկերի գնահատում, ներառյալ՝ օդանավերի քանակին և դրանց շահագործողական տվյալներին, թռիչքային, տեխնիկական և սպասարկող անձնակազմին, ֆինանսական միջոցներին, համապատասխան ապահովագրությանը օրենսդրությամբ, Կառավարության որոշմամբ, ինչպես նաև Վկայական կրողի շահագործողական փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին և սահմանափակումներին շահագործողի համապատասխանության ապահովման վերաբերյալ տեղեկություններ:

65. Եթե փոփոխությունները հանգեցնում են Վկայականում կամ Հատուկ դրույթներում փոփոխության, ապա Շահագործողը սույն կարգի 64-րդ կետով նախատեսված հայտը և կից փաստաթղթերը Կոմիտե է ներկայացնում փոփոխություններն ուժի մեջ մտնելու նախատեսված օրվանից առնվազն 30 աշխատանքային օր առաջ:

66. Սույն կարգի 64-րդ կետի հիման վրա ներկայացված հայտի հիման վրա փոփոխությունները Կոմիտեի կողմից հաստատվում կամ մերժվում են հայտը Կոմիտեում մուտքագրվելուց հետո 30 աշխատանքային օրվա ընթացքում, որի մասին Կոմիտեն 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնում է Հայտատուին:

67. Հաստատում պահանջող փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում Շահագործողի մոտ Կոմիտեի գրավոր պաշտոնական հաստատումը ստացվելուց հետո:
68. Հաստատում չպահանջող բոլոր փոփոխությունները Վկայական կրողը պետք է ծանուցի Կոմիտեին դրանց իրավական հիմքերն առաջանալուց հետո 15 օրվա ընթացքում:
69. Վկայականի գործողության ժամկետի երկարաձգման համար դրա գործողության ժամկետի ավարտից առնվազն 60 օր առաջ Շահագործողը սույն կարգով և ձևով հայտ է ներկայացնում Կոմիտե՝ կից ներկայացնելով սույն կարգի 30-րդ կետով սահմանված այն բոլոր փաստաթղթերը, որոնցում կատարվել են փոփոխություններ: Վկայականի գործողության ժամկետի երկարաձգումն իրականացվում է Վկայականի տրամադրման նույն ընթացակարգով:

9. ՕԴԱՆԱՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂՆԵՐԻ ՆԿԱՏԱՍԲ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՕԴԱՆԱՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԿԱՍԵՑՈՒՄԸ ԵՎ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ

70. Պահանջվող շահագործման չափանիշների պահպանումն ապահովելու, հանրության համար անվտանգ և հարմարավետ փոխադրման ծառայություններ մատուցելու նպատակով Վկայական կրող կազմակերպությունների գործունեության, աշխատանքների և ծառայությունների շարունակական համապատասխանության ապահովման նպատակով Կոմիտեն իրականացնում է շարունակական վերահսկողություն: Վերահսկողության նպատակն է ապահովել վկայականով նախատեսված գործունեության թռիչքային և ավիացիոն անվտանգությունը և քաղաքացիական ավիացիայում իրականացվող աշխատանքների և մատուցվող ծառայությունների համապատասխանությունը սահմանված չափանիշներին:
71. Վերահսկողությունն իրականացվում է պլանային և ոչ պլանային (անակնկալ) ստուգումների միջոցով: Կոմիտեի կողմից յուրաքանչյուր օդանավ շահագործողի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու ժամանակ մշակվում է առանձին վերահսկողության ծրագիր:
72. Վերահսկողության նպատակով Կոմիտեի նշանակված ներկայացուցիչներն իրենց իրավասության շրջանակում իրավունք ունեն անարգել մուտք գործելու քաղաքացիական ավիացիայի ծառայություններ և շինություններ, ստուգելու վերգետնյա միջոցները, գտնվելու օդանավում ինչպես գետնի վրա, այնպես էլ թռիչքի ընթացքում, իսկ պետական օդանավերի դեպքում, անհրաժեշտության դեպքում համապատասխան պետական կառավարման մարմնի համաձայնությամբ, ինչպես նաև իրեն վերապահված լիազորության շրջանակում պահանջելու փաստաթղթեր, տվյալներ, բացատրություններ և այլ տեղեկություններ, ներառյալ՝ համակարգիչներում պահվող տեղեկությունները:
73. Նշված ներկայացուցիչներին քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառի լիազորված մարմնի կողմից տրվում են վկայականներ, որոնք կրողին իրավունք են տալիս անարգել մուտք գործելու Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայանների վերահսկելի և հատուկ վերահսկելի գոտիներ, օդանավեր և օբյեկտներ:

74. Մշտական վերահսկողության ժամանակ՝ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի, Հայաստանի Հանրապետության թռիչքային ստանդարտների, թռիչքային անվտանգության և ավիացիոն անվտանգության շահագործողական նորմերի ապահովման պահանջներին չհամապատասխանելու դեպքում Կոմիտեն կարող է կասեցնել կամ դադարեցնել Վկայականի գործողությունը:

75. Վկայականի գործողությունը կասեցվում է, եթե իրականացված տեսչական ստուգումների և ուսումնասիրությունների արդյունքում կամ որևէ այլ կերպ պարզվի, որ՝

1) առկա է թռիչքային կամ ավիացիոն անվտանգությանը սպառնացող վտանգ կամ դրա առաջացման հավանականություն,

2) օդանավ շահագործողը չի պահպանում այն պայմաններն ու պահանջները, որոնց հիման վրա տրվել է Վկայականը,

3) օդանավ շահագործողը չի պահպանում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջները.

4) օդանավ շահագործողը Կոմիտեի համապատասխան լիազորություն ունեցող աշխատակիցներին չի տրամադրում պահանջվող փաստաթղթեր, չի ապահովում նրանց հասանելիությունը պահանջվող տեղեկատվությանը, սարքավորումներին, օդանավերին և ցանկացած այլ վայր կամ առարկայի, որոնք գտնվում են կամ պետք է գտնվեն նրա հսկողության ներքո.

5) առկա է Օրենքի 43-րդ հոդվածի 2.1-ին մասով նախատեսված հիմքը. այն դեպքում, երբ նշված հիմքը հնարավոր չէ վերացնել, Վկայականի գործողությունը ենթակա է դադարեցման առանց նախապես կասեցման:

76. Վկայականի գործողությունը կարող է կասեցվել նաև Շահագործողի դիմումի հիման վրա:

77. Թռիչքային կամ ավիացիոն անվտանգությանը սպառնացող անմիջական վտանգի առկայության դեպքում Կոմիտեն կամ նրա կողմից լիազորված համապատասխան իրավասու անձինք իրավասու են անմիջապես կասեցնելու ստուգման ենթակա օբյեկտի, կազմակերպության հետագա գործունեությունը և պահանջելու ձեռնարկել թերությունները վերացնելուն ուղղված համապատասխան գործողություններ:

78. Վկայականի գործողությունը կարող է կասեցվել մինչև 6 ամիս ժամանակահատվածով: Օդանավ շահագործողի վկայականի գործողությունը կարող է վերսկսվել Կոմիտեի նախագահի համապատասխան հրամանով, երբ օդանավ շահագործողն իսպառ վերացրել է կասեցման համար հիմք հանդիսացած պատճառները, որի մասին Կոմիտեին գրավոր պետք է տեղեկացնի ոչ ուշ քան, կասեցման ժամկետի ավարտից առնվազն 10 աշխատանքային օր առաջ:

79. Օդանավ շահագործողն Վկայականի գործողության կասեցման մասին տեղեկացվում է Կոմիտեի նախագահի համապատասխան հրամանի արձակումից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

80. Օդանավ շահագործողի վկայականի գործողությունը դադարեցվում է,

Եթե՝

- 1) շահագործողը ներկայացրել է դադարեցման վերաբերյալ դիմում,
- 2) օդանավ շահագործողի վկայականի գործողության կասեցման ժամկետը լրանալու պահին օդանավ շահագործողի կողմից չեն վերացվել կասեցման համար հիմք հանդիսացած թերությունները և (կամ) պատճառները,
- 2) օդանավ շահագործողն իր՝ օդանավ շահագործողի վկայականի գործողության կասեցման ժամանակաընթացքում իրականացրել է առևտրային թռիչքներ,
- 3) լրացել է օդանավ շահագործողի վկայականի գործողության ժամկետը,
- 4) լրացել է օդանավ շահագործողի թռիչքային պիտանիության պահպանման կառավարման ստորաբաժանման կամ կազմակերպության՝ տվյալ գործունեությամբ զբաղվելու իրավունք տվող վկայականի գործողության ժամկետը կամ
- 5) առկա է Օրենքի 43-րդ հոդվածի 2.1-ին մասով նախատեսված հիմքը, որը հնարավոր չէ վերացնել:

81. Շահագործողը դադարեցման մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում վկայականի դրան կից ներկայացնում է դրա հիմքերը, պատճառները: Շահագործողի դիմումի հիման վրա վկայականի գործողությունը Կոմիտեի կողմից դադարեցվում է, եթե Շահագործողը ներկայացնում է վկայականով նախատեսված գործունեության մասով քաղաքացիաիրավական պարտավորություններ չունենալու վերաբերյալ հայտարարություն:
82. Օդանավ շահագործողն օդանավ շահագործողի վկայականի գործողության դադարեցման մասին տեղեկացվում է Կոմիտեի նախագահի համապատասխան հրամանի արձակումից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
83. վկայականի գործողության դադարեցման դեպքում օդանավ շահագործողը Կոմիտեին է հանձնում վկայականի և Հատուկ դրույթների բնօրինակները 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
84. վկայականի գործողության դադարեցման դեպքում Կոմիտեն 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում դրա մասին տեղեկացնում է նաև ԻԿԱՕ-ին՝ հատկացված եռանիշ կոդը չեղյալ համարելու նպատակով:
85. Կոմիտեի կողմից վկայականի կասեցման և դադարեցման գործընթացներն իրականացվում են վկայականի տրամադրման 2-5-րդ փուլերով նախատեսված նույն ընթացակարգերով:

10. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՒՅՆ ԿԱՐԳԸ ԽԱԽՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

86. Սույն կարգի պահանջների խախտումները կարող են առաջացնել պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով:

87. ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

88. Օդանավ շահագործողների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Վկայականի տրամադրման ընթացակարգերի վերաբերյալ տեղեկությունները, ուղեցույցերը, ձեռնարկները Կոմիտեի կողմից պարբերաբար հրապարակվում են Կոմիտեի պաշտոնական ինտերնետային կայքում (www.gdca.am):

Ձև 1

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

PRE-ASSESSMENT STATEMENT

Բաժին 1Ա. Լրացվում է հայտատուների կողմից / Section 1A. To be completed by applicant

1. Իրավաբանական անձի կամ մարմնի անվանումը, ֆիրմային անվանումը (եթե առկա է), գործունեության վայրը, հասցեն, փոստային ինդեքսը, հեռախոսահամարը, ֆաքս և էլ. փոստ:

Name, business name (if any), address, postal code, telephone number, fax and e-mail address of the legal entity or body.

2. Գործունեության վայրի հասցեն՝ ներառյալ հեռախոսահամար, ֆաքս և էլ. փոստ

Address of the principal place of business, including telephone, fax and e-mail.

Գործունեության տեսակը

Type of operation:

3. Շահագործումը սկսելու նախատեսված օրը

Proposed start-up date:

4. Ղեկավարներ և հիմնական աշխատակիցներ/Management and key staff personnel

Անուն Ազգանուն/Name Surname

Պաշտոն/Title

Հեռախոս, ֆաքս

**Բաժին 1Բ. Տեխնիկական սպասարկման առաջարկներ (լրացվում են հայտատուի կողմից)
for maintenance (to be completed by applicants)**

5. Շահագործողը նախատեսում է ինքնուրույն իրականացնել տեխնիկական սպասարկումը
«Հաստատված տեխնիկական սպասարկման կազմակերպություն» (լրացնել 7 և 8)

Air operator intends to perform its maintenance as an AMO (complete 7 and 8)

- Շահագործողը նախատեսում է իրականացնել օդանավերի և համապատասխան տեխնիկական սպասարկումն ու ստուգումները կապալառու կազմակերպության կողմից

Air operator intends to arrange for maintenance and inspections of aircraft and associated equipment by others (complete 7 and 11).

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

PRE-ASSESSMENT STATEMENT

Շահագործողը նախատեսում է սպասարկում իրականացնել համարժեք համակարգում (11)

Air operator intends to perform maintenance under an equivalent system (complete 8)

«Հաստատված տեխնիկական սպասարկման կազմակերպություն» (լրացնել 8)

AMO/(complete 8)

6. Շահագործողի կողմից փոխադրումների առաջարկվող տեսակները

7. «Հաստատված տեխնիկական կազմակերպության» նախատեսվող շրջանակը.

Air operator proposed types of operation:

AMO proposed ratings:

Ուղևորներ և բեռներ / Passengers and cargo

Օդանավ/Airframe

Միայն բեռնափոխադրումներ / Cargo only

Շարժիչ/Powerplant

Կանոնավոր թռիչքներ / Scheduled operations

Պտուտակ/Propeller

Ոչ կանոնավոր թռիչքներ / Charter flight operations

Սարքավորումներ/ Avionics

Բաժին 1Գ. Լրացվում է հայտատուի կողմից/ Section 1C. To be completed by applica

8. Տեղեկություններ օդանավերի մասին / Aircraft data

1) Օդանավերի քանակն ըստ տեսակի և մոդելի. Օդանավի(երի) ազգային և գրանցման նշանները, եթե այդպիսիք կան.

Number of aircraft by type and model. Aircraft nationality and registration marks where available

2) Նստատեղերի քանակը և/կամ բեռնափոխադրումների հզորությունը.

Number of passengers seats and/or cargo payload capacity.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

PRE-ASSESSMENT STATEMENT

9. Առաջարկվող թռիչքների աշխարհագրական տարածքը
(ներ)ը և առաջարկվող երթուղու կառուցվածքը

Geographic area(s) of intended operations and proposed route
structure

Բաժին 1Դ. Լրացվում է հայտատուների կողմից / Section 1D. To be completed by applicant

10. Լրացուցիչ տեղեկություններ նախատեսվող աշխատանքներին ավելի լավ ծանոթանալու
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացրեք լրացուցիչ թերթիկներ)

Additional information that provides a better understanding of the proposed operation or
sheets, if necessary):

11. Առաջարկվող ուսուցում (ուսումնական ինքնաթիռներ և/կամ թռիչքի սիմուլյատորներ)

Proposed training (aircraft and/or flight simulation training device):

**Բաժին 1Ե. Այս ձևաթուղթը ստորագրելը և լրացնելը նախատեսում է դիմել օդանավ շահագործող
և/կամ, որտեղ կիրառելի է, որպես տեխնիկական սպասարկման կազմակերպության համաձայն
1E. The signature and the information contained in this form denote an intent to
approval as a maintenance organization, as appropriate.**

Կազմակերպության տեսակը/Type of organization:

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

PRE-ASSESSMENT STATEMENT

Ստորագրություն/Signature:

Ամսաթիվ / Date:

Անուն ազգանուն,

___/___/___

Name, Surname and

Բաժին 2. Լրացվում է Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի կողմից/ Section 2. To be completed by the Civil Aviation Committee

Ստացված է (անունը, ազգանունը և ստորաբաժանումը)

Received by (name and office):

Ստանալու ամսաթիվը/Date received: ___/___/___

Քաղաքացիական ավիացիայի փոխանցելու ամսաթիվը / Date received by Civil Aviation Committee: ___/___/___

Դիտողություններ/Remarks:

Ձև 2

ՀԱՅՏ/APPLICATION

ՕՂԱՆԱԿ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆ ՍՏԱՆԱԼՈՒ (ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ ԵՐԿԱՐԱԶԳԵԼՈՒ ԿԱՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ) ՄԱՍԻՆ

FOR OBTAINING AN AIR OPERATOR CERTIFICATE (EXTENDING THE PERIOD OF VALIDITY OR MAKING A CHANGE)

Բաժին 1. ՀԱՅՏԱՏՈՒԻ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ/APPLICANT DETAILS

1. Իրավաբանական անձի կամ մարմնի անվանումը

Name of company or body

2. Գրանցման համարը

Registration No

3. Գրանցման վայրը

Place of Registration

4. Ֆիրմային անվանումը (եթե առկա է)

Trading Name (if applicable)

5. ՀՎՀՀ/TIN:

6. Հայտատուի գործունեության իրականացման վայրը/Place of the applicant's activity:

7. Հայտատուի շահագործման գործունեության հիմնական վայրը և հասցեն/The principal place of business of the applicant and address

8. Օդանավ շահագործողի վկայականի համարը *(վկայականի երկարաձգման դեպքում)*

Number of Air Operator Certificate *(in case of extension of certificate)*

9. Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության (ICAO) (ԻԿԱՕ) կողմից տրամադրված եռանիշ կոդը (առկայության դեպքում)/The three-digit code issued by the International Civil Aviation Organization (ICAO) (if available)

10. Օդային տրանսպորտի միջազգային կազմակերպության (IATA) (ԱՅԱՏԱ) երկնիշ կոդը (առկայության դեպքում)/ International Air Transport Organization (IATA) two-digit code (if available)

11. Փոստային հասցե (որի միջոցով կիրականացվի նամակագրություն)

Postal Address: (where all correspondence will be sent)

12. Կապի բոլոր միջոցներ/Means of communication

13. Ինտերնետային կայքը (եթե առկա է) կամ էլեկտրոնային փոստի հասցեն/ Website address (if available) or e-mail address

14. Խնդրում ենք հրապարակել հայտում նշված Ինտերնետային կայքի կամ էլ. փոստի հասցեի մասին տեղեկությունները հրապարակված կլինեն հանձնարարության կայքի վրա / If you do not wish your information to be published on the Committee's website, please check the box below.

15. Եթե չեք ցանկանում, որ Ձեր ընկերության մասին տեղեկատվությունը հրապարակվի կայքում, ապա խնդրում ենք նշում կատարել ստորև նշված դաշտում / If you do not wish your information to be published on the Committee's website, please check the box below.

Բաժին 2. ՀԱՅՏԱՏՈՒԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

APPLICANT MANAGEMENT SYSTEM DESCRIPTION

1. ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԴԵԿԱՎԱՐ / THE ACCOUNTABLE MANAGER

Անուն Ազգանունը / Name Surname:

Պաշտոնը/Position

Կոնտակտային տվյալները /Contact details:

Հեռախոսահամարը (աշխատանքային ժամերին) / Phone No. (business hours):

Հեռախոսահամարը (ոչ աշխատանքային ժամերին) / Phone No. (after hours):

Հեռախոսահամարը (բջջային) / Mobile Phone No.:

Էլեկտրոնային փոստը / Email:

Ձև 4-ը կցված է հայտին / Form 4 attached :

2. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԴԵԿԱՎԱՐՆԵՐ / NOMINATED PERSONS

1) ԹՈՒԻՉՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ / FLIGHT OPERATIONS MANAGER

Անուն Ազգանուն / Name Surname:

Զբաղեցրած պաշտոնը / Company position:

Ձև 4-ը կցված է հայտին / Form 4 attached :

2) ԹՈՒԻՉՔԱՅԻՆ ՊԻՏԱՆԻՈՒԹՅԱՆ և (ԿԱՄ) ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ/CO MANAGER

ա. Անուն Ազգանուն / Name Surname:

բ. Զբաղեցրած պաշտոնը/ Company position:

գ. Ձև 4-ը կցված է հայտին / Form 4 attached :

3) ԹՈՒԻՉՔԱՅԻՆ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ԴԱՍՆԹԱՑՆԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ / CREW MEMBER TR

ա. Անուն Ազգանուն / Name Surname:

բ. Զբաղեցրած պաշտոնը / Company position:

գ. Ձև 4-ը կցված է հայտին / Form 4 attached :

4) ՎԵՐԳԵՏՆՅԱ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ / GROUND OPERATIONS MANAGER

ա. Անուն Ազգանուն / Name Surname:

բ. Զբաղեցրած պաշտոնը / Company position:

գ. Ձև 4-ը կցված է հայտին / Form 4 attached :

5) ԱՎԻԱՑԻՈՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ / AVIATION SECURITY MANAGER

ա. Անուն Ազգանուն / Name Surname:

բ. Զբաղեցրած պաշտոնը / Company position:

գ. Ինքնակենսագրությունը (CV) կցված է հայտին / CV attached :

6) ԱՅԼ ՆՇԱՆԱԿԱԾ ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁԻՆԸ / OTHER NOMINATED PERSONS

ա. Անուն Ազգանուն / Name Surname:

բ. Զբաղեցրած պաշտոնը / Company position:

գ. Ձև 4-ը կամ ինքնակենսագրությունը (CV) կցված է հայտին / Form 4 or CV attached

դ. Անուն Ազգանուն / Name Surname:

ե. Զբաղեցրած պաշտոնը / Company position:

զ. Ձև 4-ը կամ ինքնակենսագրությունը (CV) կցված է հայտին / Form 4 or CV attached

է. Անուն Ազգանուն / Name Surname:

թ. Զբաղեցրած պաշտոնը / Company position:

ժ. Ձև 4-ը կամ ինքնակենսագրությունը (CV) կցված է հայտին / Form 4 or CV attached

ի. Անուն Ազգանուն / Name Surname:

լ. Զբաղեցրած պաշտոնը / Company position:

խ. Ձև 4-ը կամ ինքնակենսագրությունը (CV) կցված է հայտին / Form 4 or CV attached

7) ԹՈՒԻՉՔԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ / SAFETY MANAGER

ա. Անուն Ազգանուն / Name Surname:

բ. Չբաղեցրած պաշտոնը / Company position:

գ. Ձև 4-ը կցված է հայտին / Form 4 attached :

8) ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ (ՈՐԱԿԻ) ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ / COMPLIANCE MONITORING

ա. Անուն Ազգանուն / Name Surname:

բ. Չբաղեցրած պաշտոնը / Company position:

գ. Ձև 4-ը կցված է հայտին / Form 4 attached :

Բաժին 3. ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ / ACTION DATES

1. Թռիչքային անձնակազմերի վերապատրաստման մեկնարկի ամսաթվերը

Dates of commencement of flight crew training:

____/____/____

2. Տեխնիկական սպասարկման անձնակազմերի վերապատրաստման մեկնարկի ամսաթվերը

Dates of commencement of maintenance personal training (when applicable):

____/____/____

3. Վերգետնյա շահագործման անձնակազմի վերապատրաստման մեկնարկի ամսաթվերը

Dates of commencement of training of ground operations personnel:

____/____/____

4. Շահագործման ձեռնարկի ներկայացման ամսաթիվը. Ձեռնարկը կարող է ներկայացվել հետո 30 օրվա ընթացքում, բայց ոչ ուշ, քան շահագործման նախատեսված օրվանից 60 օրվա ընթացքում
submitted within 30 days after the submission of the application, but no later than 60 days after the commencement of operation

____/____/____

5. Շահագործումը սկսելու նախատեսված օրը: / Proposed date for commencement of Operation

____/____/____

Բաժին 4. Ավիացիոն գործունեության նկարագրությունը/ Description of aviation act

Սույն բաժնում պետք է արտացոլված լինի հայտատուի կողմից նախատեսված ավիացիոն գործունեության շահագործման համապարփակ նկարագրությունը, մասնավորապես, շահագործման վերաբերյալ տեսակները (Ա-Ա), գրանցման երկրից դեպի այլ երկիր (Ա-Բ), գրանցման երկրից դուրս գալու (Ա-Գ) տեսակները (ուղևորային և (կամ) բեռնային, փոստ), հատուկ փոխադրումներ (վտանգի դեպքում շահագործման արտադրանք, կենդանիներ և այլն), ավիացիոն գործունեության տեսակները (օդանավի համար նախատեսված շահագործման տարածաշրջանները և երթուղիները,

տիպերը, գրանցման նիշերը, երկրները և նախատեսված բազավորման վայրերը: Խնդրում ենք հավելել «Նկարագրությունը» դաշտերը լրացնել հակիրճ և բովանդակալից:

This section should include a comprehensive description of The applicant (operator)'s aviation activities, including the place (s) of operation (within the country of registration (A-A), from the country of registration (A-B), outside the country of registration (B-). (B) types of transport (direct & (or) cargo), types of goods (dangerous goods, military products, animals, etc.), types of aviation activities, etc., areas of operation, routes, aircraft (s) Types, registration characters, countries & intended bases: Please fill in this section in English.

1. Ավիացիոն գործունեության տեսակները, շահագործման տիպերը և տեսակները

1) Նկարագրությունը

Մանրամասները, եթե կիրառելի են / Details (if applicable)

ա. Ա - Ա շահագործումներ / A - A operations

բ. Ա - Բ շահագործումներ / A - B Operations

գ. Բ - Բ շահագործումներ / B - B operations

2) Փոխադրումների տեսակները / Type of transportation

Մանրամասները, եթե կիրառելի են / Details (if applicable)

ա. ուղևորային / passenger

բ. բեռնային / Cargo

գ. փոստային / mail

դ. համակցված (ուղևոր, բեռ, փոստ) /

combined (passenger, cargo mail)

3) Գործունեության տեսակները / Types of activities:

Մանրամասները, եթե կիրառելի են / Details (if applicable)

ա. առևտրային / commercial

բ. ոչ առևտրային / non-commercial

գ. մասնավոր / private

դ. ատրոտաքսի / air taxi

ե. ավիացիոն աշխատանքներ / aerial works

4) Շահագործման տեսակները / Types of operations

Մանրամասները, եթե կիրառելի են / Details (if applicable)

ա. կանոնավոր / scheduled

բ. չարթերային / charter

5) Պահանջվող հատուկ թույլտվություններ / Requested special approvals

Հատուկ հաստատումների համար դիմումները պետք է ներկայացվեն համապատասխան համապատասխանության հայտարարությամբ: Այնտեղ, որտեղ առկա է, դրանք հրապարակվում:

Applications for Specific Approvals must be submitted with the applicable application form. Where available, these are published on the Committee website.

ա. Վտանգավոր բեռներ / Dangerous goods

բ. Շահագործում սահմանափակ տեսանելիության պայմաններում / Low-visibility operations

LVTO LTS CAT I CAT II OTS CAT II CAT III A CAT III B EV

գ. RVSM

դ. ETOPS

ե. PBN գործողությունների համար նավիգացիոն համալիր բնութագրեր /

Complex navigation specifications for PBN operations

գ. Մեկ շարժիչանի տուրբինային օդանավի գիշերային կամ սարքավորումներով թռիչքս թույլտվություն / Operations of single-engined turbine aeroplane at night or in IMC (SET-IMC)

ե. Ուղղաթիռի շահագործում գիշերային տեսանելիության համակարգի օգնությամբ /

Helicopter operations with the aid of night-vision imaging systems (NIVS)

ը. Ուղղաթիռով ամբարձիչի շահագործում / Helicopter hoist operations (HHO)

թ. Ուղղաթիռով բժշկական վթարային ծառայություններ / Helicopter emergency medical s

ժ. Ուղղաթիռով օֆշորային լուսավորում / Helicopter offshore operations (HOO)

ծա. Էլեկտրոնային թռիչքային պայուսակի ծրագրերի կիրառում / Use of EFB applications

ժբ. այլ նշումներ / Other

2. ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆՆԵՐ / PROPOSED AREA(S) OF OPER

Ներկայացնել հակիրճ նկարագրություն յուրաքանչյուր տիպի օդանավով շահագործման վերաբերյալ / Give a brief description of the area of operation/routes for each aircraft type.

ա. օդանավի տիպը / Type of aircraft:

Նախատեսված շահագործման տարածաշրջանը և (կամ) երթուղին / Proposed area/route

բ. օդանավի տիպը / Type of aircraft:

Նախատեսված շահագործման տարածաշրջանը և (կամ) երթուղին / Proposed area/route

գ. օդանավի տիպը / Type of aircraft:

Նախատեսված շահագործման տարածաշրջանը և (կամ) երթուղին / Proposed area/route

3. ՕՂԱՆԱՎԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ/AIRCRAFT DETAILS

1) Օդանավ արտադրող ընկերությունը	2) Տիպը / մոդելը / տարբերակ	3) Գրանցման նիշը	4) Տեսչական ստուգման համար պատրաստ է (ամսաթիվը)	5) >5700k Yes/No
----------------------------------	-----------------------------	------------------	---	---------------------

Aircraft Manufacturer

Type / Model / Variant

Registration

Date Available for Inspection

Yes No

Yes No

Yes No

Yes No

Yes N
Yes N
Yes N
Yes N

4. ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ԲԱԶԱՅԻ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆԵՐԸ / OPERATING BASE DETAILS

Հայտատուի տեխնիկական սպասարկման համակարգի վերաբերյալ հետևյալ փաստաթուղթը և հաստատվեն մինչև շահագործողի վկայականի տրամադրումը: Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օդային փոխադրում իրականացնող բոլոր օդանավ շահագործողները պետք է օդանավի շարունակական թռիչքային պիտանիության կառավարման կազմակերպություն:

In respect of The applicant (operator)'s Maintenance System, the following documentation must be approved prior to the issue of an approval All operators registered in the Republic of Armenia for Commercial Air Transport, are required to be approved as a Continuing Airworthiness Management Organisation (CAME).

- 1) Շարունակական թռիչքային պիտանիության կառավարման ձեռնարկ (CAME): Դիմորդը պետք է ներկայացնի Ստուգման համար պահանջվող նվազագույն ժամկետը 60 օր է: / The Continued Airworthiness Management Organisation (CAME). The applicant (operator) must provide a CAME. The minimum period required for submission of the CAME is 60 days.
- 2) Շահագործողի օդանավերի սպասարկման ծրագիր(ներ): Հայտատուն (Շահագործող) պետք է ներկայացնի տրամադրի շահագործողի օդանավերի սպասարկման ծրագրի պատճենը: / The applicant must provide a copy of the Maintenance Programme(s). The applicant (operator) must provide to the CAA a copy of the Maintenance Programme.
- 3) Հայտատուի օդանավի տեխնիկական մատյան: / The applicant (operator)'s Aircraft Technical Manual.
- 4) Անհրաժեշտության դեպքում, տեխնիկական սպասարկման պայմանագիր(ներ)/համաձայնագրեր (ներ) Part-145-ի հաստատված սպասարկման կազմակերպության(ների) միջև:

ա. Այն դեպքում, երբ Հայտատուն (Շահագործողը) չունի իր Part-145 հաստատված կազմակերպություն, պետք է սպասարկման պայմանագիր կնքել: Կոմիտեն կպահանջի նման համաձայնագրերի տեխնիկական պատճենը, սակայն պայմանագրի(երի) ֆինանսական ասպեկտների մանրամասները կարող են օրհանվել:

բ. Երբ հայտատուի օդանավի գծային կամ բազային սպասարկումը պետք է իրականացվի համապատասխան կերպով հաստատված կապալառուների կողմից, նշեք բոլոր կազմակերպությունները, մանրամասնեք աշխատանքի և գտնվելու վայրերը, որոնց համար յուրաքանչյուրը պատշաճ է:

Where appropriate, the Maintenance Contract(s)/Agreement(s) between The applicant (operator) and the Maintenance Organisation(s).

In case the operator does not have its Part-145 approved organisation, it demands to sign a contract with the organisation. The committee will request a copy of the technical specifications of such agreements, but details of the financial aspects may be omitted.

When any line or base maintenance of the operator's aircraft is to be accomplished by continuing airworthiness management organisation approved under Part-145, list all the organisations and give details of the work and locations. Հաստատված տեխնիկական սպասարկման կազմակերպությունները և գտնվելու վայրերը, որոնց համար յուրաքանչյուրը պատշաճ է: Բազային կամ գծային

կազմակերպության անվանումը /

սպասարկում

Name of Approved Maintenance Organisation

Base or Line Maintenance

ԲԱԺՆԻ 5. ԱՏՈՐԱԳՐՈՒՄԸ

Սույնով հավաստում եմ, որ ներկայացված տեղեկատվությունները ճիշտ են, և, որ կոմիտեի ներկայացված տեղեկությունների յուրաքանչյուր փոփոխության դեպքում, գործող օրենս ժամկետներում/ I hereby certify that the submitted information is correct, or that the Committee changes to the submitted information within the timeframe set by applicable law.

Խնդրում եմ / Please:

- 1) տրամադրել օդանավ շահագործողի վկայական / issue an air operator certificate
- 2) երկարաձգել օդանավ շահագործողի վկայականի գործողության ժամկետը / extend the certificate
- 3) կատարել փոփոխություններ օդանավ շահագործողի վկայականում / make changes in

համաձայն ներկայացված տեղեկատվության: / according to the information provided.

Ստորագրություն / Signature:

Անունը, ազգանունը / Name Surname:

Պաշտոնը / Position:

Ամսաթիվը /Date: __/__/____

ՁԼ 3

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄՈՂԵԼ

1) Ընդհանուր ծախսեր

		exchange rate
	Scenario 1	Scenario 2
Name	No flight	X charter per month
Fuel	-	0
Administrative Costs	0	0
Salary	0	0
Trainings and Business Trips	0	0
Leasing	0	0
Insurance	0	0
Maintenance service	0	0
Airport charges	-	0.00
Total cost per month	0	0
3 months expenses		
Total cost for 3 month (AMD)	0	0
Total cost for 3 month (USD)	0.0	0.0

2) Վարչական ծախսեր

3) Աշխատավարձ

exchange rate 430

4) Գործուղումներ

exchange rate 430

5) Վարչակալություն, ապահովագրություն, տեխնիկական սպասարկում

6) Վառելիք

7) Օդանավակայանային ծախսեր

Ձև 4

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

MANAGEMENT PERSONNEL NOMINATION

(Յուրաքանչյուր պաշտոնի համար լրացվում է անհատական ձև

/ An individual form should be completed for each position)

1. Շահագործողի տվյալները

Անվանումը / Name:

Օդանավ շահագործողի վկայականի համարը (առկայության դեպքում)

AOC Number (if available):

2. Պատասխանատու կառավարման անձնակազմ

Պաշտոնը

Անունը, ազգանունը <իմքը

Հաշվետու ղեկավար/

[ORO.GEN.210 (a)]

Accountable Manager

Թռիչքային

[ORO.AOC.135(a)(1)]

գործունեության

պատասխանատու/

Flight Operations Manager

Անձնակազմի

[ORO.AOC.135(a)(2)]

դասընթացների

պատասխանատու/

Crew Member Training

Manager

Վերգետնյա

[ORO.AOC.135(a)(3)]

շահագործման

պատասխանատու/

Ground Operations Manager

Համապատասխանելիության (որակի) պատասխանատու/ Compliance Monitoring Manager

[AMC1 ORO.GEN.200(a)(6) (c)]

Թռիչքային

[AMC1 ORO.GEN.200(a)(1);(2);(3);(5) (c)] or [AMC1 ORO.GEN.200(a)

անվտանգության

պատասխանատու/

Safety Manager

Թռիչքային պիտանիության

[AMC M.B.602 (a) or AMC.M.B. (a)]

պահպանման

պատասխանատու /

Continuing Airworthiness

Manager

3. Պաշտոն(ներ)ին համապատասխան որակավորումները (կցել CV, սերտիֆիկատները և լիցենզիաներ և այլն) / Qualifications relevant to Position(s) (Enclose CV, Certificat

4. Պաշտոն(ներ)ին համապատասխան աշխատանքային փորձ / Work Experience rele

5. Հայտարարություն/Declaration

Սույնով ներկայացվում է անձին՝ որպես առաջադրանքներն ու պարտականությունները պատասխանատուի և հայտարարում եմ, որ իմ գիտելիքների առավելագույնով այս Ձև տեղեկատվությունը ճշմարիտ է:

I hereby nominate this person as competent to undertake the tasks and responsibilities and given in this application, to the best of my knowledge, is true.

Ամսաթիվ / Date:

Հաշվետու ղեկավարի անունը, ազգանունը/

Name, surname of the accountable manager

_____

___ / ___ / _____

6. Լրացվում է Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի կողմից / To be completed by Committee

Ընդունելի է/Accepted:

Ամսաթիվ / Date:

Անունը, ազգանունը/

Name, surname

___ / ___ / ___

Ստորաբաժանումը/Department:

Ձև 5

ԶՎԵՐԹԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

A/C Type modification	Number of A/Cs	Risk Assessment and Management of changes	Number of FLTs per month	FLT Time/ Duty Time	Total FLT Time per month for Company	Number of FLT Crew
--------------------------	-------------------	---	--------------------------------	------------------------	---	-----------------------

ՁԼ 6

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

REPUBLIC OF ARMENIA

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՎԻԱՑԻԱՅԻ ԿՈՄԻՏԵ

CIVIL AVIATION COMMITTEE

ՕՂԱՆԱՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆ

AIR OPERATOR CERTIFICATE

AM AOC [.....] (1)

Շահագործման տեսակներ. Կոմերցիոն օդային տրասպորտ/Commercial air transport ( )
:.....

Types of operation:

Շահագործողի անունը/Operator Name (3)

Բիզնես Անվանումը/Dbn Trading Name (4)

Շահագործողի Հասցեն/Operator address (5):

Հեռախոսահամար/Telephone (6):

Ֆաքս/Fax:

Էլ.փոստ/E-mail:

This certificate certifies that ..... (8) is authorised to perform commercial air o
with the operations manual, Annex IV (part-CAT) to the “Air Operations Regulation” and its
Տրամադրման ամսաթիվը/Date of issue (9): Անունը և Ստորագրություն/Name

Գործողության ժամկետը լրանալու ամսաթիվը

Պաշտոնը/Title:
Կ.Տ/Stamp

/Expiry Date:

Համապատասխանում է «Ավիացիայի մասին» Հայաստանի
Հանրապետության օրենքի պահանջներին և նրա մեջ նշված՝ սույն

Has met
operating

վկայականը տալու հետ կապված համապատասխան շահագործողական նորմատիվային կանոններին, և նրան թույլատրվում է կատարել նրա մեջ նշված շահագործողական նորմատիվներին և կանոններին, ինչպես նաև կից շահագործման հատուկ դրույթներում պարունակվող վերապահումներին, պահանջներին և սահմանափակումներին համապատասխան օդային փոխադրումներ՝ համաձայն Ավիափոխադրողի մասնագրի, Թռիչքների իրականացման ձեռնարկի:

and is he
said oper
and limit
the Air C

This cert
suspend

Սույն վկայականը փոխանցման ենթակա չէ և ուժի մեջ է մտնում մինչև դրա հանձնումը, գործողության կասեցումը կամ այլ կերպ գործողության դադարեցումը:

- 1) Իրավասու մարմնի կողմից տրված հաստատման համարը: Approval reference, as
- 2) Նշված փոխադրման այլ տեսակ: Other type of transportation to be specified.
- 3) Շահագործողի գրանցման անվանումը: The operator's registered name.
- 4) Շահագործողի բիզնես անվանումը, եթե այն տարբերվում է գրանցման անվանումը before the trading name.
- 5) Շահագործողի գործունեության հիմնական վայրը: Operator's principal place of bus
- 6) Շահագործողի գործունեության հիմնական վայրի հեռախոսը, ֆաքսը, ներառյալ u business telephone and fax details, including the country code. Email to be provided if avai
- 7) Օդանավում առկա կառավարվող ձեռնարկի կամ փաստաթղթի անվանումը, որտեղ Ձեռնարկի պարագայում նաև հղումը գլխին, կետին...): Insertion of the controlled docum appropriate paragraph or page reference. E.g.: "Contact details ... are listed in the operatio specifications, page 1"; or "... are listed in an attachment to this document".
- 8) Շահագործողի գրանցման անվանումը: Operator's registered name.
- 9) Վկայականի տրամադրման ամսաթիվը Issue date of the AOC (dd-mm-yyyy).
- 10) Լիազոր մարմնի ներկայացուցիչի պաշտոնը, անունը և ստորագրությունը: Լիազոր authority representative. An official stamp.

ՀԱՏՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

OPERATIONS SPECIFICATIONS

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

REPUBLIC OF ARMENIA

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՎԻԱՑԻԱՅԻ ԿՈՄԻՏԵ

CIVIL AVIATION COMMITTEE

ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՏՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

OPERATIONS SPECIFICATIONS

(subject to the approved conditions in the operations manual)

Հեռախոս/Telephone⁽¹⁾: _____; Ֆաքս/Fax: _____;

Էլ. փոստ/E-mail: _____

AOC ⁽²⁾: Շահագործողի անվանումը/Operator name ⁽³⁾:

Բիզնես անվանումը/Dbn trading name

Ամսաթիվ/Date ⁽⁴⁾:

Պաշտոն/Title:

Անուն Ազգանուն/Name Surname:

Ստորագրություն/Signature:

Շահագործման հատուկ դրույթներ/Operations specifications#:

Օդանավի տեսակը/Aircraft model ⁽⁵⁾:

Գրանցման նիշերը/Registration marks ⁽⁶⁾:

Շահագործման տեսակը` /Types of operations: Commercial air transport

Ուղևորներ / Passengers

Բեռներ / Cargo

Այլ / Others

Թռիչքների շրջանը ...շրջանները` /Area of operation (8):

Հատուկ սահմանափակումներ`

/Special limitations (9):

Հատուկ թույլտվություններ` /Specific approvals:

Այո/Yes

Ոչ/No

Հատուկ հաստատումներ/ Specification (10)

Վտանգավոր բեռներ` /Dangerous goods

Շահագործում սահմանափակ տեսանելիության պայմաններում

CAT (11)....

Low-visibility operations

Վերթիռ

RVR (12): m

Take-off

Անցում վայրէջքի և վայրէջք

Approach and landing

DA/H: ft RVR: m

RVSM (13)

Ոչ կիրառելի/N/A

ETOPS (14)

Ոչ կիրառելի/N/A

Maximum diversion time (15): min.

PBN գործողությունների համար նավիգացիոն համալիր բնութագրեր

Complex navigation specifications for PBN operations (16)

Նավիգացիոն նվազագույն ցուցանիշ

Minimum navigation performance specification

B տեսակի էլեկտրոնային թռիչքային պայուսակի ծրագրերի կիրառում

(18)

Use of type B EFB applications

Թռիչքային պիտանիություն

(19)

Continuing airworthiness

Այլ

Others (20)

(1) Telephone and fax contact details of the competent authority, including the country code, provided if available.

- (2) Insertion of associated air operator certificate (AOC) number.
- (3) Insertion of the operator's registered name and the operator's trading name, if different from the trading name (for 'Doing business as').
- (4) Issue date of the operations specifications (dd-mm-yyyy) and signature of the competent representative.
- (5) Insertion of ICAO designation of the aircraft make, model and series, or master series, as designated (e.g. Boeing-737-5SS or Boeing-777-232).
- (6) Either the registration marks are listed in the operations specifications or in the operations manual. In the latter case, the related operations specifications must make a reference to the related page in the operations manual. In case not all specific approvals apply to the aircraft model, the registration marks must be entered in the remark column to the related specific approval.
- (7) Other type of transportation to be specified (e.g. emergency medical service).
- (8) Listing of geographical areas of authorised operation (by geographical coordinates or by information region, or national or regional boundaries).
- (9) Listing of applicable special limitations (e.g. VFR only, Day only, etc.).
- (10) List in this column the most permissive criteria for each approval or the approval type (if applicable criteria).
- (11) Insertion of applicable precision approach category: LTS CAT I, CAT II, OTS CAT II, CAT III, CAT IIIA, CAT IIIC. Insertion of minimum runway visual range (RVR) in meters and decision height (DH) in meters per listed approach category.
- (12) Insertion of approved minimum take-off RVR in metres. One line per approval may be used if multiple approvals are granted.
- (13) The Not Applicable (N/A) box may be checked only if the aircraft maximum ceiling is below the maximum operating altitude (MOA).
- (14) Extended range operations (ETOPS) currently applies only to two-engined aircraft. The Not Applicable (N/A) box may be checked if the aircraft model has less or more than two engines.
- (15) The threshold distance may also be listed (in NM), as well as the engine type.
- (16) Performance-based navigation (PBN): one line is used for each complex PBN specific approval (e.g. RNP AR APCH), with appropriate limitations listed in the 'Specifications' or 'Remarks' columns, or in the operations manual. Specific approvals of specific RNP AR APCH procedures may be listed in the operations specifications or in the operations manual. In the latter case, the related operations specifications must have a reference to the related page in the operations manual.
- (17) Specify if the specific approval is limited to certain runway ends or aerodromes, or both.
- (18) Insertion of the list of type B EFB applications together with the reference of the EFB holder (e.g. EFBs). Either this list is contained in the operations specifications or in the operations manual.

the related operations specifications must make a reference to the related page in the operations specifications.

(19) The name of the person or organisation responsible for ensuring that the continuing airworthiness is maintained and a reference to the regulation that requires the work, i.e. Part-M.

(20) Other approvals or data may be entered here, using one line (or one multi-line block) per approval. Examples include: short landing operations, steep approach operations, reduced required landing distance, operations from a public interest site, helicopter operations over a hostile environment located outside of an aerodrome, helicopter operations without a safe forced landing capability, operations with increased base of operations distance from an adequate aerodrome for two-engined aeroplanes without an ETOPS approval.

Մեկ շարժիչանի տուրբինային օդանավի գիշերային կամ սարքավորումներով թռիչքային կանոնների թույլտվություն   (21)

Operations of single-engined turbine aeroplane at night or in IMC (SET-IMC)

Ուղաթիռի շահագործում գիշերային տեսանելիության համակարգի օգնությամբ

Helicopter operations with the aid of night-vision imaging systems

Ուղաթիռով ամբարձիչի շահագործում

Helicopter hoist operations

Ուղաթիռով բժշկական վթարային ծառայություններ

Helicopter emergency medical service operations

Ուղաթիռով օֆշորային լուսավորում

Helicopter offshore operations

Սրահի անձնակազմի պատրաստում

Cabin crew training (22)

Սրահի անձնակազմի ատեստավորման տրամադրում

Issue of CC attestation (23)

(21) Insertion of the particular airframe or engine combination.

(22) Approval to conduct the training course and examination to be completed by applicant for attestation as specified in Annex V (Part-CC) to “Air Crew Regulation”.

(23) Approval to issue cabin crew attestations as specified in Annex V (Part-CC) to “Air Crew Regulation”.

»: